

На основу члана 24. став 1. Закона о средњој школи ("Службени гласник РС", број 50/92),

министар просвете доноси

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О НАСТАВНОМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ ЗА СТИЦАЊЕ ОБРАЗОВАЊА У ТРОГОДИШЊЕМ И ЧЕТВОРОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ У СТРУЧНОЈ ШКОЛИ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 6/95 од 23.09.1995. године

Члан 1.

Овим правилником врше се измене и допуне Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада здравство и социјална заштита ("Просветни гласник", број 2/93) у плану образовања (у даљем тексту: План) и програму образовања (у даљем тексту: Програм) у четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада здравство и социјална заштита за образовни профил козметички техничар у четворогодишњем трајању.

Члан 2.

У Плану се врше следеће измене и допуне:

1) У табеларном прегледу општеобразовних предмета предмет под редним бројем 10. Одбрана и заштита брише се, а тач. 11. до 17. мењају се и гласе:

"10. Математика

11. Рачунарство и информатика

12. Географија

13. Физика

14. Хемија

15. Биологија

16. Устав и права грађана".

2) У истом прегледу, у рубрици "Укупно А", у колони "III разред" број: "16" замењује се бројем: "15", а број: "30" брише се.

У истој рубрици, у колони "IV разред" број: "13" замењује се бројем: "12", а број: "30" брише се.

У колони "Укупно" бројеви: "71", "2420" и "120" замењују се бројевима: "69", "2355" и "60".

3) У табеларном прегледу стручних предмета, у рубрици: "3. Хигијена са здравственим васпитањем", у колони "I разред" у првој, трећој и петој рубрици додају се бројеви: "2", "70" и "30".

У колони "II разред" бројеви "2" и "70" бришу се.

У колони "Укупно" у рубрици "наст. у блоку год." додаје се број: "30".

4) У истом прегледу предмети под редним бројевима "7. Фармакологија" и "9. Здравствена нега" бришу се.

Тачка 8. мења се и гласи:

"7. Медицинска биохемија".

Тач. 10. до 14. мењају се и гласе:

"8. Физикална медицина

9. Козметологија

10. Дерматологија са негом

11. Естетска нега

12. Естетска хирургија са негом".

5) У истом прегледу за предмет Психологија у колони "II разред" у првој и трећој рубрици бројеви: "2" и "70" бришу се, а у колони "IV разред" у првој и трећој рубрици додају се бројеви: "2" и "60".

6) У истом прегледу за предмет Физикална медицина у колони "II разред" у првој и трећој рубрици додају се бројеви: "2" и "70" и у колони "Укупно" број: "2" замењује се бројем: "4", а број: "70" замењује се бројем: "140".

7) У истом прегледу за предмет Естетска нега у колони "II разред" број: "3" замењује се бројем: "4", број: "105" замењује се бројем: "140" а број: "60" брише се.

За исти предмет, у колони "III разред" број: "4" замењује се бројем "5", број "140" замењује се бројем: "175" и број: "30" замењује се бројем: "60".

За исти предмет, у колони "IV разред" број: "60", замењује се бројем: "90" и у колони "Укупно" број: "11" замењује се бројем: "13", а број: "365" замењује се бројем: "435".

8) У истом прегледу за предмет Естетска хирургија са негом у колони "IV разред" број: "3" замењује се бројем "2", а број "90" замењује се бројем: "60".

За исти предмет у колони "Укупно" број: "3" замењује се бројем: "2".

9) У табеларном прегледу после тачке 14. која постаје тачка 12. додаје се нова тачка која гласи: "13. Прва помоћ".

У истом реду, у колони "II разред" у првој, трећој и петој рубрици додају се бројеви: "1", "35" и "60", а у колони "Укупно" у првој, трећој и петој рубрици додају се бројеви: "1", "35" и "60".

10) У истом прегледу после тачке 13. додаје се нова тачка која гласи: "14. Естетика и декоративна козметика".

У истом реду, у колони "IV разред" у првој и трећој рубрици додају се бројеви: "2" и "60", а у колони "Укупно" у првој и трећој рубрици додају се бројеви: "2" и "60".

11) У истом прегледу, у првом реду "Укупно Б", у колони "I разред" број: "7" замењује се бројем: "8", број: "1" брише се, број: "245" замењује се бројем: "280" и број: "35" брише се.

У истом реду, у колони "II разред" број: "11" замењује се бројем: "10", број: "3" замењује се бројем: "4", број: "385" замењује се бројем: "350" и број: "105" замењује се бројем: "140".

У истом реду, у колони "III разред" број: "9" замењује се бројем: "10", број: "315" замењује се бројем: "350" и број: "60" замењује се бројем: "90".

У истом реду, у колони "IV разред" број: "9" замењује се бројем: "11", број: "10" замењује се бројем: "9", број: "270", замењује се бројем: "330", број: "300" замењује се бројем: "270" и број: "120" замењује се бројем: "150".

У истом реду, у колони "Укупно" број: "34" замењује се бројем: "36", број: "1145" замењује се бројем: "1205", број: "755" замењује се бројем "760" и број: "300" замењује се бројем: "360".

12) У другом реду "Укупно Б", у колони "III разред" број: "16" замењује се бројем: "17", број: "560" замењује се бројем: "595" и број: "60" замењује се бројем: "90".

У истом реду, у колони "IV разред" број: "19" замењује се бројем: "20", број: "570" замењује се бројем: "600" и број "120" замењује се бројем "150".

У истом реду, у колони "Укупно" број: "57" замењује се бројем: "59", број: "1900" замењује се бројем: "1965" и број: "300" замењује се бројем: "360".

13) У истом прегледу, у првом реду "Укупно А + Б", у колони "I разред" број: "31" замењује се бројем: "32", број: "1" брише се, број: "1085" замењује се бројем: "1120" и број: "35" брише се.

У истом реду, у колони "II разред" број: "29" замењује се бројем: "28", број: "3" замењује се бројем: "4", број: "1015" замењује се бројем: "980" и број: "105" замењује се бројем: "140".

У истом реду, у колони "III разред", број: "23" замењује се бројем: "22", број: "9" замењује се бројем: "10", број: "805" замењује се бројем: "770" и број: "315" замењује се бројем: "350".

У истом реду, у колони "IV разред", број: "22" замењује се бројем: "23", број: "10" замењује се бројем: "9", број: "660" замењује се бројем: "690" и број: "300" замењује се бројем: "270".

Табеларни преглед Плана одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 3.

У поглављу "ПЛАН И ПРОГРАМ ОБРАЗОВАЊА У ТРОГОДИШЊЕМ И ЧЕТВОРОГОДИШЊЕМ ТРАЈАЊУ У СТРУЧНОЈ ШКОЛИ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАДА ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА", у одељку "2. Подела одељења на групе" у ставу 1. алинеја. 1. речи: "и козметички техничар" бришу се.

У истом одељку после става 1. додаје се нови став који гласи: "Вежбе у блоку из предмета Прва помоћ остварују се поделом одељења на три групе ученика (до 11 ученика у групи)".

Члан 4.

У одељку "Б. ПРОГРАМИ СТРУЧНИХ ПРЕДМЕТА КОЈИ СУ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА СВЕ ИЛИ ВЕЋИ БРОЈ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА", за предмет Хигијена са здравственим васпитањем, после пододељка: "Здравствена статистика (2) (0)" додају се нови садржаји програма који гласе:

"Настава у блоку
(30 часова годишње)

Извођење и увежбавање практичних процедура.

1. Одржавање личне хигијене:

- прање косе у седећем и лежећем положају;

- извођење техника умивања и купања хендикепираних лица (покретних и непокретних).

2. Извођење процедура у спровођењу метода асепсе и антисепсе:

- припрема материјала и инструмената за стерилизацију;

- поступци контроле стерилизације;

- извођење дезинфекције различитих материјала и различитим методама.

3. Планирање дијеталних оброка:

- израчунавање енергетског уноса и комбиновање јеловника за рестриктивне дијете;

- израчунавање енергетског уноса и комбиновање јеловника за дијете за повећање телесне масе".

Члан 5.

У делу Програма "ПРОГРАМИ ПРЕДМЕТА СПЕЦИФИЧНИ ЗА ОБРАЗОВНЕ ПРОФИЛЕ", одељак "Образовни профил: КОЗМЕТИЧКИ ТЕХНИЧАР" врше се следеће измене и допуне:

1) Садржаји програма предмета **ЗДРАВСТВЕНА НЕГА бришу се.**

2) Садржаји програма предмета **ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА** замењују се садржајима програма, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

3) Садржаји програма предмета **ЕСТЕТСКА НЕГА** замењују се садржајима програма, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

4) Садржаји програма предмета **ЕСТЕТСКА ХИРУРГИЈА СА НЕГОМ** замењују се садржајима програма, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

5) Садржаји програма предмета **ЕСТЕТИКА И ДЕКОРАТИВНА КОЗМЕТИКА** одштампани су уз овај правилних и чине његов саставни део.

6) Садржаји програма предмета **ПРВА ПОМОЋ** одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Просветном гласнику"

Број 011-00-13/95-01

У Београду, 24. августа 1995. године

Министар,
проф. др Драгослав Младеновић, с. р.

НАСТАВНИ ПЛАН

Подручје рада: **ЗДРАВСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА**

Образовни профил: КОЗМЕТИЧКИ ТЕХНИЧАР

ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				У	
	разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час.	
	недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно	
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В
ки језик и књижевност _____ језик и књижевност*	3		105		3		105		3		105		3		90		12	
као нематерњи језик*	2				2				2				2				2	
језик	2		70		2		70		2		70		2		60		8	
логија									2		70						2	
фија													2		60		2	
а	2		70		2		70										4	
и уметност	1		35														1	
и култура	1		35														1	
и васпитање	2		70		2		70		2		70		2		60		8	
тика	3		105		3		105										6	
ство и информатика	2		70	60													2	
ија	2		70														2	
	2		70		2		70		2		70		2		60		8	
	2		70		2		70		2		70						6	
ија	2		70		2		70		2		70						6	
права грађана													1		30		1	
Укупно А:																		
Укупно А:	24		840	60	18		630		15		560		12		390		69	

Напомена: *) За ученике који наставу слушају на једном од језика народности (Закон о средњој школи, члан 5).

5. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				УКУПНО		
	разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час. наст.		нас.		разр. час.		
	недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно		годиш.		недељно		
	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Т	В	Г
ија и физиологија	4		140													4		1	
ки језик	2		70													2			
а са твеним ањем	2		70	30												2			
иологија са иологијом					2		70									2			
ија					2		70									2			
иологија													2		60		2		
инска биохемија													2		60		2		
илна медицина					2		70		2	3	70	105				4	3	1	

оголија						2		70		30	2	2	70	70	30						4	2	1	
оголија са негом											2		70			2	3	60	90	30	4	3	1	
ка нега						1	4	35	140		1	5	35	175	60	1	4	30	120	90	3	13	1	
ка хирургија са																2	2	60	60	30	2	2		
омоћ						1		35		60											1			
ка и декоративна ика																2		60			2			
Укупно Б:	8		280	30	10	4	350	140	90	7	10	245	350	90	11	9	330	270	150	36	23	1		
Укупно Б:	8		280	30	14		490	90	17			595	90	20			600	150	59					
Укупно А+Б	32		1120	90	28	4	980	140	90	22	10	770	350	90	23	9	690	270	150	105	23	3		
Укупно А+Б	32		1120	90	32		1120	90	32			1120	90	32			960	150	128					
Укупно часова:			1210				1210					1210					1110						4	

ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета је да ученици упознају домен рада физикалне медицине, значај примене физикалних агенаса у процесу естетске неге и, посебно, стекну знања и савладају технику извођења физикалних процедура које се примењују у хигијенско-естетској нези и рехабилитацији коже и њених аднекса.

Задачи наставе су:

- упознавање значаја и улоге физикалне медицине као посебне медицинске дисциплине;
- упознавање могућности коришћења разних облика физичке енергије ради очувања здравља и лечења;
- стицање знања о савременим изворима физичке енергије који се користе у физикалној медицини и стицање вештина потребних за руковање тим изворима;
- упознавање начина реаговања људског организма на локално и опште деловање разних облика физичке енергије;
- упознавање механизма деловања физикалних агенаса, као и могућности озледа и адекватне заштите;
- савладавање техника примене физикалних агенаса и оспособљавање за самостално спровођење предвиђених физикалних процедура;
- упознавање улоге физикалне медицине у спровођењу естетске неге;
- стицање знања о начину реаговања организма на дејство физичких фактора,
- стицање знања о ефектима деловања механичке енергије на организам;
- оспособљавање ученика да знају да изведу разне врсте мануелне масаже и уоче ефекте њиховог деловања;

- оспособљавање ученика да рукују апаратима за вибрациону масажу и да их адекватно примењују;
- стицање знања о примени хигијенске масаже код здравих особа и указивање на њен значај;
- стицање знања о примени козметичке масаже на поједине делове тела и схватање њеног значаја;
- стицање знања о масажи преко нервно-рефлексних зона;
- стицање знања о биолошком деловању и ефектима мануелне и ванмануелних облика масаже на ткива, органе и системе (локално, опште и рефлексно дејство) и психу пацијента;
- упознавање улоге масаже у рехабилитацији;
- упознавање разлика у техници извођења и физиолошком деловању између мануелне и ванмануелних облика масаже;
- указивање на повезаност масаже са другим козметотерапијским процедурама;
- упознавање и савладавање техника различитих врста вежби ради обучавања пацијената да би их користио у свакодневном животу и раду;
- упознавање ученика са основним кинезитерапијским процедурама;
- оспособљавање ученика да знају да примене разне топлотне процедуре и да уоче ефекте њиховог дејства;
- оспособљавање ученика да знају да примене, на адекватан начин ултраљубичасте и инфрацрвене зраке, да препознају ефекте њиховог дејства и предупреду могуће компликације;
- упознавање ефеката деловања разних облика електричне енергије на ткива;
- оспособљавање ученика да знају да апликују галванску струју и, посебно, савладају технику електрофорезе и дезинкрустрације;
- стицање знања о могућностима примене средњефреквентних и д'Арсонвалових струја у примењеној козметици;
- савладавање технике електродепилације;
- оспособљавање ученика да знају да изводе масажу ултразвуком;
- развијање (код ученика) способности уочавања повезаности општестручних и ужестручних наставних садржаја које изучавају, како би што адекватније могли да примене стечена знања и вештине;
- стицање основе за даље усвајање специфичних знања из области физикалне медицине и примену, у раду, нових достигнућа науке и технике у тој области;
- оспособљавање ученика да знају разне врсте хидротерапијских процедура.

II РАЗРЕД

(2 часа недељно - 70 часова теорије годишње)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

УВОД У ФИЗИКАЛНУ МЕДИЦИНУ (16)

Појам физикалне медицине, њен домен, развој и подела.

Значај и улога физике у физикалној медицини.

Основни облици физичке енергије, који се примењују у физикалној медицини.

Дефиниција физикалне медицине.

Историјат физикалне медицине.

Место и улога физикалне медицине у козметологији и могућност примене физичких агенаса у примењеној козметици.

Подела физикалне медицине.

Подела физикалне терапије.

Физиолошко деловање физичких агенаса.

Реактивност (драж и одговор) као основа деловања физичких агенаса на живо ткиво.

Биолошке реакције организма на физикалну терапију.

Путеви деловања (кутановисцерални рефлексни пут) и облици реактивности организма (хемодинамички, хематолошки, нервна, хуморална и јонска регулација).

Индивидуална реактивност.

Примарно и секундарно, опште и локално деловање.

Реакције организма на физичке дражи.

Клинички потврђени ефекти, опште реакције организма и деловање физичких агенаса.

ПРИМЕНА МЕХАНИЧКЕ ЕНЕРГИЈЕ (10)

Облици механичке енергије који се користе у физикалној медицини.

Појам механотерапије, дејство и подела.

Индикације и контраиндикације за примену механотерапије.

Безапаратурна механотерапија - масажа, увод: историјат, подела.

Биолошко (физиолошко) дејство масаже на ткива и органе.

Просторија и опрема за извођење масаже.

Технике мануелне масаже и дозирање.

Козметичка масажа (мануелни и апаратурни облици).

Апаратурна механотерапија - ванмануелни облици масаже.

Основни принципи рада апарата за добијање механичке енергије.

Масажа везивног ткива.

ПРИМЕНА КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ И МЕДИЦИНСКЕ ГИМНАСТИКЕ (9)

Кинезиологија предмет изучавања, циљеви, значај и практична примена.

Локомоторни систем.

Елементи локомоторног система, врсте покрета у зглобовима, механика покрета, физиолошки и функционални положај зглобова.

Мишићи - грађа.

Врсте мишићне контракције мишићни тонус, замор и врсте замора.

Неурофизиолошке основе кинезитерапије.

Физиолошко деловање кинезитерапије.

Груписање покрета, вежби и избор метода.

Методe кинезитерапије и дозирање. Индикације и контраиндикације.

ПРИМЕНА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ (20)

Рекапитулација знања о топлоти као физичкој енергији.

Појам и подела термотерапије, физичке особине топлоте, као физичке енергије.

Термотерапијска средства и извори.

Карактеристике топлотних извора.

Физиолошки ефекти термотерапије и терморегулација.

Индикације и контраиндикације за примену термотерапије.

Парафинотерапија.

Физичке карактеристике и припрема парафина за апликацију.

Парафинско паковање и парафинска маска.

Деловање парафинског паковања.

Примена термомаски и топлоте у козметици.

Пелоидотерапија.

Врсте пелоида, састав, физичка и хемијска својства пелоида.

Примена пелоида и терапијско деловање пелоида.

Сауна (финска, јапанска).

Саунирање - примена сауна у козметичкој пракси.

Дејство саунирања на кожу.

Криотерапија.

Локално и опште дејство хладноће на људски организам.

Примена криотерапије у козметологији.

ХИДРОТЕРАПИЈА (15)

Примена воде у хидротерапији.

Појам и значај хидротерапије и подела.

Топлотно, механичко и физичко-хемијско дејство воде.

Биолошко деловање на људски организам: локално и опште.

Купање, купке, тушеви и компресе.

Примена хидротерапијских процедура у козметици.

Индикације и контраиндикације за примену хидротерапије.

III РАЗРЕД

(2 часа недељно - 70 часова годишње теоријске наставе; 3 часа недељно - 105 часова годишње вежби)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ПРИМЕНА СВЕТЛОСНЕ ЕНЕРГИЈЕ (25)

Рекапитулација знања у светлосној енергији

Спектар електромагнетних таласа и сунчев спектар светлости
Појам фототерапије и физичка својства извора зрачења и светлосних таласа
Подела фототерапије
ИР зрачна терапија
Физичка својства, извори, апсорпција и продорност
Физиолошко и терапијско дејство ИР зрачења
Техничке апликације и дозирање
Грешке при раду и озледе
Индикације и контраиндикације
Хелиотерапија и хромотерапија
УВ зрачна терапија
Физичке особине подела, извори
Кварцни брениер, флуоресцентне цеви
Одбијање, проводљивост и апсорпција
Биолошко (физиолошко) дејство УВ зрака на људски организам
Индивидуална и регионална осетљивост
Општа и локална примена и примена у козметици
Техника примене и биодоза
Грешке при раду и озледе
Индикације и контраиндикације
Краткоталасно подручје УВ светлости
Средњеталасно подручје УВ светлости
Дуготаласно подручје УВ светлости
Примена ласера у медицини
Примена ИР и УВ у козметици
Биоптрон
ПРИМЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ I (10)
Рекапитулација знања о електричној енергији
Подела електротерапије
Једносмерне струје
Врсте, класификација, начини коришћења у физ. медицини
Биолошко дејство константног тока једносмерне струје и дејство позитивног и негативног пола и њихово одређивање.
Галванизација, апарати, техника руковања и дозирање
Физиолошко дејство, индикације и контраиндикације
Електрофореза лекова
Технике апликације, апарати и опрема и грешке при раду
Индикације и контраиндикације

ПРИМЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ II (15)

Хидроелектричне процедуре

Елекростимулација. Физиолошко дејство ЕС и техника апликације

Индикације и контраиндикације за примену ЕС

ДД струје, физиолошко дејство, апарати и опрема

Техника апликације

Индикације и контраиндикације

Наизменичне струје

Карактеристике и подела

Дејство фарадске струје

Техника примене, индикације и контраиндикације

Транскутана електронервна стимулација

Средњефреквентне струје

Интерферентне струје, физиолошко дејство и техника примене

Индикације и контраиндикације

Myofedback

Високофреквентне струје

Дарсонвализација - примена у козметологији

Дуготаласна дијатермија

Дијатермокоагулација

Фулгурација

Краткоталасна дијатермија

Микроталаси

ПРИМЕНА ЗВУЧНЕ ТЕРАПИЈЕ (8)

Физичке особине и подела

Ултразвук особине, апарати, техника и дозирање

Биолошко дејство на људски организам

Индикације и контраиндикације

Инфразвук

МАГНЕТОТЕРАПИЈА (4)

Физичке особине, извори, апарати

Техника примене

Биолошко (физиолошко) дејство

Индикације и контраиндикације

РЕФЛЕКСОТЕРАПИЈА (8)

Акупунктура и други начини стимулације

Акупресура, масажа стопала и рефлексних зона

Дејство примена, индикација и контраиндикација

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Физикална медицина је ужестручни наставни предмет који је у директној функцији професионалног оспособљавања козметичких техничара. Стога су избор елемената и структура садржаја програма извршени у складу са пописом група послова и радних задатака за овај профил.

Обим и дубина појединих тема у оквиру садржаја програма условљени су захтевима профила, односно циљем и задацима наставе. Одређеним елементима наставног садржаја дато је у програму више простора, и по обиму и по дубини, па је за њих предвиђен васпитно-образовни захтев на нивоу примене (на пример, примена УВ и ИР зрака). Неким, пак, елементима, иако веома значајним за профил, дато је мање простора пошто се детаљније обрађују у другим наставним дисциплинама (на пример, масажа у настави хигијенско-естетске неге) чиме се настава рационализује.

Редослед логичких целина наставне грађе која се обрађује условљен је потребом усклађивања са програмима других наставних дисциплина које се паралелно изучавају у оквиру општестручног и ужестручног наставног подручја.

Програм вежби следи теоријску наставу, чиме се обезбеђује континуитет и целовитост наставе, јединство теоријских знања и њихове практичне примене. То, у исто време, доприноси рационализацији стицања вештина и радних навика неопходних за струку.

Вежбе су конципиране као трочасовне дидактичке целине. Једним делом се остварују у школском кабинету (уводне вежбе), а већим делом у здравственим организацијама на одељењима за физикалну терапију, под непосредним руководством наставника. За успешно остваривање оперативних задатака потребно је да се практичне вежбе остварују са групом од осам до једанаест ученика.

У току реализације програма наставник би требало да примењује најадекватније дидактичке методе које су у складу са савременим достигнућима педагошке науке а које ће ученика, у оквиру наставног процеса, довести до примене стечених знања и вештина у пракси. Такође, у оквиру васпитно-образовног процеса, код ученика треба развити интерес за проширивање стечених знања и изучавање других сродних дисциплина.

Настава физикалне медицине, према предложеном програму, ослања се на знања из физике. Исто тако, постоји хоризонтална повезаност са општестручним и ужестручним наставним дисциплинама, као што су физиологија, патологија, естетска нега. Због тога, при реализацији програма, наставник је дужан да непрекидно сарађује са наставницима који реализују поменуте програме, како би се избегло понављање у настави садржаја или да би се неком наставном садржају из овог програма посветило више пажње.

ЕСТЕТСКА НЕГА

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета естетска нега је практично оспособљавање ученика за извођење конкретних професионалних задатака и укључивање у рад.

Задаци наставе су:

- упознавање савремених достигнућа у области апликативне козметике, односно примењене естетске неге и личне хигијене тела;

- формирање стручно-критичког става код ученика у односу на могућности и домен рада козметичког техничара;
- оспособљавање ученика да систематично примењују савремене поступке козметолошке науке у извршавању професионалних задатака;
- указивање на значај тимског рада у третирању естетских поремећаја;
- упознавање организације рада, опреме и простора у установама за естетску негу и декоративну козметику;
- савладавање техника припреме, руковања и одржавања апарата за извођење козметских процедура;
- савладавање техника непосредне припреме за апликовање и апликовања козметотерапијских препарата;
- савладавање техника извођења козметичких процедура и оспособљавање ученика да их примењују зависно од врсте коже и промена на њој;
- оспособљавање ученика за самосталну примену хигијенске масаже код здравих особа;
- оспособљавање ученика за самосталну примену козметичке масаже појединих делова тела;
- савладавање техника извођења мануелне козметотерапијске и хигијенске масаже појединих делова тела;
- оспособљавање ученика за самосталну примену ванмануелних облика козметотерапијске масаже појединих делова тела;
- савладавање техника спровођења ванмануелних облика масаже у козметотерапијске сврхе;
- оспособљавање ученика за правилно одређивање козметотерапијских процедура на здравој кожи, зависно од индивидуалних особености коже и старосног доба;
- савладавање техника извођења различитих козметотерапијских процедура;
- савладавање техника апликовања декоративних козметичких процедура;
- развијање потребе сталног стручног усавршавања и напредовање у струци.

II РАЗРЕД

(1 час недељно - 35 часова годишње теоријске наставе; 4 часа недељно - 140 часова годишње вежби)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

УВОД (1)

Задаци изучавања естетске неге. Значај естетске неге у савременом друштву. Козметичка нега као неодвојиви део опште хигијене и интегрални део медицинских наука. Професионална етика и кодекс понашања козметичког техничара - опхођење са корисницима услуга.

Установе за естетску негу - клинике салони, козметичке јединице. Организација рада и опрема. Тимски рад и место козметичког техничара у њему. (1)

КОЖА (4)

Улога и грађа коже. Изглед коже - боја, дебљина, кожни рељеф. Хемијско чишћење коже, значај и средства која се примењују за чишћење рН коже - значај и начин

одређивања. Типови коже - одлика. Физиолошке промене на кожи у зависности од старосног доба.

МАСАЖА (7)

Историјат. Подела масаже. Физиолошко деловање масаже - суштина и механизам. Опште дејство масаже. Локално дејство на кожу, масно ткиво, мишиће, зглобове, крвоток, лимфоток и нервни систем. Општи принцип у извођењу масаже, редослед, дозирање, индикације и контраиндикације.

Принципи извођења масаже појединих делова тела: главе, лица, врата и деколтеа; груди; трбуха; леђа; екстремитета доњих и горњих. Посебне врсте мануелне масаже. Пастелова и Жакеова масажа.

Ванмануелни облици масаже: вибрациона, пнеумомасажа, подводна туш масажа.

Примена и улога масаже у козметотерапијским третманима. Примена масаже у комбинацији са другим физикалним процедурама - термотерапија, хидротерапија, кинезитерапија.

АКУПУНКТУРА (2)

Дејство акупунктуре, примена у козметици. Индикације и контраиндикације.

АКУПРЕСУРА (2)

Дејство и примена акупресуре у апликативној козметици.

РЕФЛЕКСОЛОГИЈА (1)

Дејство и примена

АРОМАТЕРАПИЈА (2)

Својства и примена ароматерапије у апликативној козметици.

ПРИМЕНА ТОПЛОТНИХ АГЕНАСА У КОЗМОТЕРАПИЈИ (5)

Влажни облици: вапозан, сауна за лице, топли и влажни облози. Суви облици топлоте. Термомаска. Финска и јапанска сауна.

Парафинотерапија - својства, дејство и примена (парафинска маска и паковање).

Криотерапија - дејство и примена: леда, хладних облога, течног азота, смрзнутог CO₂.

ПРИМЕНА ХИДРОТЕРАПИЈЕ У КОЗМЕТИЧКИМ ПРОЦЕДУРАМА (2)

Купке - локалне и опште; тушеви - хладни, парни туш, купање - базен, када, природне лековите воде, језера, реке, море.

МАСКЕ И ПАКОВАЊА (2)

Врсте, дејство и примена. Индикације и контраиндикације.

Пилинг. Примена пилинга у козметотерапији: врсте, подела, дејство и примена. Дермоабразија: врсте, дејство, индикације и контраиндикације.

ДЕПИЛАЦИЈА (2)

Појам, својства, дејство и примена. Механичка и хемијска депилација, индикације и контраиндикације.

ЕПИЛАЦИЈА - основни појмови и козметотерапијска примена.

ВЕЖБЕ

I вежба:

Посета установи која се бави естетском негом и упознавање ученика са организацијом и технологијом рада.

II вежба:

Приказ наставног филма о садржају професионалног рада и образовању козметичких техничара са дискусијом.

III вежба:

Укључивање ученика у кабинет за остваривање вежби из апликативне козметике. Упознавање са простором, апаратима, опремом и прибором за рад, употребом средстава за рад и правилима понашања.

IV и V вежба:

Припрема за практичан рад - извођење метода асепсе и антисепсе - припрема материјала, извођење и контрола.

VI вежба:

Извођење процедура хемијског чишћења и одређивања коже.

VII вежба:

Процедуре одређивања статуса и типова коже: препознавање нормалне, масне, суве, дехидриране и сенилноатрофичне коже и кожа са другим естетским поремећајима и физиолошким одступањима (милије акне, хипер и хипопигментације, телеаге ктазије, акне, розацеа, дисебореја и друге).

VIII вежба:

Кабинет за масажу - услови, опрема и средства за рад. Припрема за извођење масаже: вежбе руку, припрема опреме и прибора за рад. Припрема пацијента.

IX - XV вежба:

Увежбавање масажних покрета за козметичку масажу појединих делова тела.

XVI вежба:

Увежбавање техника извођења Постелове и Жакеове масаже.

XVII вежба: Технике извођења терапијске масаже.

XVIII и XIX вежба:

Савладавање техника апаратурних облика масаже.

XX - XXII вежба:

Поступци извођења акупресуре - увежбавање.

XXIII вежба:

Практични поступци у извођењу акупунктуре.

XXIV - XXV вежба:

Поступци извођења рефлексологије.

XXVI вежба:

Спровођење процедура у примени топлотних агенаса - влажних и сувих облика топлоте.

XXVII вежба:

Увежбавање процедура апликовања криотерапије.

XXVIII вежба:

Спровођење хидротерапијских процедура - апликација облога, купки, хладни парни туш.

XXIX и XXX вежба:

Техника припреме и апликовање маски и паковања.

XXXI вежба:

Примена парафинске маске и паковања.

XXXII вежба:

Процедуре у извођењу механичког, биолошког и хемијског пилинга.

XXXIII вежба:

Процедуре извођења механичке и хемијске депилације.

XXXIV вежба:

Поступци извођења епилације.

XXXV вежба:

Увезбавање практичних козметотерапијских процедура.

III РАЗРЕД

(1 час недељно теоријске наставе - 35 часова годишње; 5 часова недељно вежби - 175 часова годишње; 60 часова вежби у блоку годишње)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

КОЗМЕТОДИЈАГНОСТИКА (3)

Принципи узимања анамнезе и утврђивање козметичког третмана.

Значај и принципи извођења епикутаних тестова.

КОЗМОТЕРАПИЈСКЕ ПРОЦЕДУРЕ - ПРИМЕНА ФИЗИЧКИХ АГЕНАСА (12)

Механотерапијске процедуре: комедоекспресија - дигитална и апаратурна. Фототерапијске процедуре: примена УВ и ИР светлости. Примена хемотерапијских процедура у козметотерапији. Биоптрон. Соларијум. Примена ласера.

Електротерапијске процедуре - примена електрофорезе и дезинкрустација, примена експоненцијалних струја - електростимулација у козметотерапији. Примена нискофреквентних и средњефреквентних струја. Примена високофреквентних струја - дуготаласна дијатермија - дијаетермокоагулација и фулгурација. Дарсонвализација.

ПРИМЕНА УЛТРАЗВУКА У КОЗМОТЕРАПИЈИ ПРИМЕНА МАГНЕТОТЕРАПИЈЕ

ПРИМЕНА КИНЕЗИТЕРАПИЈСКИХ ПРОЦЕДУРА -

Значај покрета. Појам вежби, врсте, подела и њихова примена.

Козметотерапијске процедуре каје укључују различите физикалне агенсе: хидроелектричне, фотохемијске и друге.

ПРИНЦИПИ УТВРЂИВАЊА КОЗМОТЕРАПИЈСКИХ ПРОЦЕДУРА КОД:

- коже без естетских недостатака "нормална кожа";
- дисебороичне коже;
- масне и посне коже;

- дехидриране коже;
- коже са акнама;
- сенилноатрофичне коже;
- преосетљиве - сензибилисане коже;
- коже са другим естетским поремећајима: проширене поре, милије, кутероза, ожигљици, алопеција и друго. (5)

Естетске процедуре у нези руку и стопала - маникир и педикир. Естетска нега руку и утицај професије и старосног доба на избор естетског третмана и козметотерапије. Естетска нега стопала. Козметотерапијске процедуре код хиперкератоза и суве коже стопала. Третман хиперхидрозе. Естетска нега стопала са деформитетима. Третман клавикуса. Естетска нега ноктију. (4)

Козметотерапијске процедуре код: целулита, стрија, хипотонија, хипотрофије, атрофије, келоида, хиперпигментација и хипопигментација. (4)

Принципи одређивања продужене препаративне козметотерапије. (4)

ВЕЖБЕ

I вежба:

Преглед пацијента, утврђивање анамнезе и козметолошког статуса, вођење документације. Комедоекстресија. Увежбавање. Увежбавање извођења епикутаних настава.

II и III вежба

Примена УВ зрака. Одређивање биодозе. Техника апликовања ИР зрака; Увежбавање.

IV вежба:

Примена биопротрома. Увежбавање.

V вежба:

Техника примене "соларијума".

VI вежба:

Електрофореза и дезинкрустација. Увежбавање техника апликације.

VII вежба:

Техника примене електростимулације.

VIII вежба:

Минилифтинг. Увежбавање техника апликовања.

IX вежба:

Техника апликовања високофреквентних струја. Дарсонвализација, дијатермокоагулација и фулгурација. Увежбавање.

X вежба:

Техника примене ултразвучне и магнетотерапије.

XI-XV вежба:

Спровођење кинезитерапијских процедура - лица, врата, раменог појаса, груди, трбуха и стомачних мишића, леђа, глутеуса и екстремитета.

XVI - XVII вежба:

Увежбавање апликације козметотерапијских агенаса.

XVIII - XXVII вежба:

Козметотерапијски третман лица, врата и деколтеа код:

- нормалне коже;
- дисебороичне коже;
- акнозне коже;
- суве коже;
- сенилноатрофичне коже;
- дехидриране коже;
- коже са ожигљцима;
- коже са осталим естетским поремећајима (милије, купероза, хиперпигментација, хипопигментација и др.).

XXVIII - XXXI вежба:

Спровођење хигијенско-естетских процедура у нези руку и стопала. Обрада ноката. Третман клавијаса, хиперкератоза и хиперхидроза.

XXXII и XXXIII вежба:

Спровођење хигијенско-естетских процедура у нези тела. Третман стрија/целулитиса и хипотонија.

XXXIV и XXXV вежба:

Увежбавање процедура естетског третмана у целини.

ВЕЖБЕ У БЛОКУ

Увежбавање козметотерапијских техника:

- комедоекспресије;
- примене УВ и ИР зрака;
- гиоптрома;
- соларијума;
- пилинга;
- електрофорезе и дезинкрустације;
- маски и паковања;
- минилифтинга;
- електростимулације;
- високофреквентних струја;
- кинезитерапије;
- третмана код различитих типова и естетских проблема коже и њених аднекса.

IV РАЗРЕД

(1 час недељно - 30 часова годишње теоријске наставе; 4 часа недељно и 120 часова годишње вежби; 60 часова годишње вежби у блоку)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ХИГИЈЕНСКО-ДИЈЕТЕТСКИ РЕЖИМ И ЕСТЕТСКА НЕГА (15)

Утицај исхране и начина живота на функцију и изглед коже и њених аднекса - избор зависно од старосног доба, конституције и врсте рада. Козметичке процедуре у кури мршављења. Значај вежби за одржавање гипкости мишића. Процедуре код мршавости и хипотонија. Релакс вежбе и њихов значај.

Поступци у заштити од професионалних естетских поремећаја. Нега у току и после радног времена.

Улога психе у решавању естетских проблема. Естетска нега као окупациона терапија.

Принципи естетске неге код болесних лица - непокретних, изнемоглих и хронично оболелих.

ПРИНЦИПИ ПРИМЕНЕ ДЕКОРАТИВНИХ И КОРЕКТИВНИХ КОЗМЕТИЧКИХ ПРОЦЕДУРА (10)

Однос, изглед, прилика, старосно доба и начин шминкања.

Телесна конституција и шминка. Начин одевања и шминка. Хармонија - личност, одевање и шминка, професија и шминка. Мода, фигура, изглед и фантазија.

УВЕЖБАВАЊЕ И ПРОВЕРА ЗНАЊА (5)

ВЕЖБЕ

I и II вежба:

Спровођење козметотерапијских процедура у кури мршављења.

III и IV вежба:

Спровођење процедура код хипотонија и мршавости.

V и VI вежба:

Спровођење релакс вежби.

VII - XI вежба:

Спровођење процедура у превенцији професионалних деформитета.

X - XIII вежба:

Извођење комбинованих козметотерапијских процедура у зависности од старосног доба, конституције и стања организма.

XIV - XVII вежба:

Увежбавање козметотерапијских процедура.

XVIII - XXIII вежба:

Извођење декоративних и корективних козметичких процедура.

Припрема прибора. Увежбавање техника наношења шминке зависно од изгледа (облика лица, старосног доба, тена, боје очију, боје косе). Наношење шминке за различите прилике: за школу, посао - дан; игранку, сусрет с пријатељима; дочаравање природног изгледа; излазак у шетњу; славља и пријеме; излазак у позориште; излазак у природу; купање - пливање; пословни ручак, добијање признања итд.

Технике наношења корективне шминке код различитих облика лица, старосног доба и за различите прилике.

Увежбавање техника апликовања декоративне и корективне шминке.

XXIV - XXX вежба:

Увежбавање естетских и декоративних процедура и козметотерапијских процедура у целини.

ВЕЖБЕ У БЛОКУ

Увежбавање:

- козметотерапијских процедура у кури мршављења, гојења;
- релакс вежби;
- процедура у превенцији професионалних деформитета;
- комбинованих козметотерапијских процедура;
- декоративних и корективних козметичких процедура;
- увежбавање свих врста козметотерапијских третмана.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Естетска нега представља наставну дисциплину у оквиру које се ученици упознају са образовним профилом и непосредно оспособљавају за вршење будућих послова и задатака. То уједно и одређује програмску структуру предмета. Избор елемената садржаја програма извршен је у складу са захтевима подручја рада образовног профила. У концепцији програма се пошло од логичког редоследа наставних целина (од давања карактеристика рада, преко упознавања коже и њених аднекса, која представља поље рада козметичког техничара, до техника рада, односно утврђивања козметичке неге и терапије).

При реализацији програма овог предмета треба успоставити корелацију са стручним наставним дисциплинама, као што су: анатомија и физиологија, хигијена, патологија и физикална медицина. Поред тога, неки садржаји програма биће проширени и употпуњени кроз наставу дерматологије, естетске хирургије и козметологије. При остваривању програма наставник треба да води рачуна о синхронизацији теоријске наставе и вежби у оквиру предмета због постепеног увођења ученика у ову наставну дисциплину и рационализације наставног програма.

Теоријску наставу треба изводити фронтално, уз коришћење одговарајућих очигледних средстава.

У оквиру теоријског дела програма ученици треба да стекну теоријска знања, неопходна за извођење козметичких процедура. Такође је важно да ученици схвате организацију рада у козметичкој јединици и науче потребне законитости које ће применити у практичном раду, као што су професионално-етички однос према пацијенту, пријем пацијента и дужности козметичара према њему. Садржаји теоријског дела пружају могућност ученицима да сагледају технологије рада, да науче редослед појединих фаза рада, одржавање прибора, апарата, свог радног одела и значај асептичког рада. Затим, да стекну таква сазнања која ће им омогућити да лако утврђују тип коже, тријажирају здраву од болесне коже и одређују правилан индивидуалан третман за сваку кожу. Исто тако, важно је оспособити ученике да могу, на основу прегледа коже, одредити правилан избор козметичких препарата за трајну негу. Неопходно је код ученика развијати осећање одговорности према послу, односно према прављењу евентуалних стручних грешака.

Због свега наведеног, теоријска излагања у оперативном плану рада наставника морају бити уско функционално постављена у односу на програм вежби и временски синхронизована са наставом других стручних предмета.

Програм вежби у другом разреду треба реализовати у школском практикуму. Једна вежба треба да траје четири сата.

У III и IV разреду, програм вежби треба планирати тако да се од пет до четири часа недељно у IV разреду, један час одвија у школском практикуму као дидактичка вежба, а остала три часа предвидети за увежбавање;

Настава у блоку је у функцији усавршавања већ стечених знања ученика и њиховог оспособљавања за почетно укључивање у рад на извршавању професионалних задатака из подручја естетичке неге, заштите и рехабилитације коже. Настава у блоку треба да се остварује у радним организацијама чије је подручје рада нега, заштита и рехабилитација коже. Осмишљена је у виду дидактичких целина од којих свака треба да се остварује у континуитету као 30-часовна радна недеља.

ЕСТЕТСКА ХИРУРГИЈА СА НЕГОМ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета је да ученик упозна значај и домен хируршко-реконструктивних захвата у одстрањивању естетских недостатака и стицање неопходних знања из подручја естетске и реконструктивне хирургије из делокруга рада козметичких техничара.

Задаци наставе су:

- упознавање основних појмова и принципа рада у општој хирургији ради лакшег разумевања процедура у естетској хирургији;
- стицање основних знања о преоперативној и постоперативној нези болесника;
- стицање знања о преоперативној припреми болесника, значају и улози анестезије, трансфузије и реанимационих мера код оперативних захвата у домену естетске хирургије;
- упознавање основних појмова и принципа рада у естетској хирургији;
- сагледавање улоге, значаја као и могућности естетско-хируршких интервенција у савременој козметици;
- упознавање поступака трансплантације коже и других ткива, техника неге и конзервирања трансплантата;
- стицање основних знања о режњевима и коришћењу режњева у естетско-реконструктивним захватима;
- стицање знања и оспособљавање ученика за негу ожиљака;
- упознавање процедура хируршког и хемијског изравнавања коже;
- стицање знања о термичким повредама, збрињавању повреда и оспособљавање ученика за практично извођење техника у нези и терапији термичких повреда;
- стицање основних знања о туморима и њиховом збрињавању у естетској хирургији;
- упознавање принципа хируршко-естетских захвата коже која стари;
- указивање ученицима, кроз процес наставе, на значај успешних естетских корекција на психичко стање пацијента;
- развијање код ученика хуманог односа према болеснику;
- оспособљавање ученика за указивање стручне помоћи у датом моменту.

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно теоријске наставе; 60 часова годишње, 2 часа недељно вежби - 60 часова годишње; 30 часова годишње практичне, наставе у блоку)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ОПШТИ ХИРУРШКИ ПРИНЦИПИ (4)

Преглед историјског развоја хирургије. Основни појмови у савременом хируршком раду: асепса, антисепса, стерилизација. Дезинфекција руку, операционог поља, просторија. Сукције и дренажа оперативног поља, пункција и дренажа код процеса запаљења.

ОРГАНИЗАЦИЈА ХИРУРШКОГ ОДЕЉЕЊА (2)

Операциони блок, превијалиште, болесничке собе, лабораторија, радна соба сестре.

НЕГА ХИРУРШКОГ БОЛЕСНИКА (4)

Преоперативна припрема. Хируршка интервенција - анестезија и реанимација. Постоперативне компликације: повраћање, поремећај рада срца, шок, дехисценција ране, едеми, некрозе.

ПРИНЦИПИ ЕСТЕТСКЕ ХИРУРГИЈЕ (ОПШТА РАЗМАТРАЊА) (4)

Основни појмови и принципи у пластичној хирургији. Историјски осврт. Психосоцијални проблеми у естетској хирургији. Планирање операција и времена за интервенцију. Шавови, инцизије, линије минималне тензије.

ТРАНСПЛАНТАЦИЈА КОЖЕ И ДРУГИХ ТКИВА (МАСНОГ ДЕРМАЛНОГ, ХРСКАВИЦЕ, ФАСЦИЈЕ) (6)

Шта су трансплантати, подела зависно од дебљине, подела према врсти даваоца. Начин узимања трансплантата. Давајућа регија.

Васкуларизација трансплантата. Фиксација и нега трансплантата. Припрема трансплантата за конзервирање.

РЕЖЊЕВИ (4)

Шта су, режњеви, подела према месту узимања, подела према сложености ткива, подела према васкуларизацији. Локални режњеви: клизајући, ротациони, транспозициони, "З" пластика.

ОЖИЉЦИ И КЕЛОИДИ (4)

Настајање ожигљака, репарација ткива, сазревање ожигљака, фактори настајања ожигљака и келоида. Постоперативни поступак и физикална терапија.

ХИРУРШКО И ХЕМИЈСКО ИЗРАВНАВАЊЕ КОЖЕ (2)

Дермоабразија, индикације и оперативни поступак.

Хемијски поступци, начин деловања и контраиндикације.

ВЕЖБЕ

Одељење опште хирургије

I-X вежба:

Упознавање ученика са одељењем и специфичностима хируршког одељења.

Превијалиште: рад у превијалишту; припрема пацијената за превијање; припрема материјала и асистирање при превијању.

Преоперативна припрема болесника за операцију - психичка, припрема оперативног поља, лабораторијска припрема, исхрана, медикаментозна припрема.

Постоперативна нега болесника: намештање болесника у одговарајући положај; превентивне мере ради спречавања постоперативних компликација.

Лична хигијена болесника: хигијена постеље, умивање, купање и мењање положаја болесника у кревету; масажа тела ради превенције декубитуса.

Мерење виталних знакова; вођење температурне листе; давање оралне и парентералне терапије са изузетком давања лекова у крв; постављање свих врста завоја.

Одељење за пластичну хирургију

XI-XX вежба:

Преоперативна и постоперативна нега болесника: припрема болесника за операцију - контролу и нега трансплантата; превијање, превијање болесника по собама.

Премедијација за операцију: анестезија, инструментирање, припрема материјала и инструмената за операцију, припрема оперативног поља. Функционисање операционог стола, положај болесника на операционом столу, постоперативни завоји и мобилизација, припрема материјала и инструмената за обраду опекотина. Обрада опекотина и завоји - отворена и затворена метода.

XXI-XXV вежба:

Превијалиште

Превијање разних врста трансплантата, режњева и тубуса. Превијање других пре и постоперативних рана, превијање опекотина, систем рада у превијалиштима.

XXVI-XXX вежба:

Амбуланта

Дијагностика обољења и повреда. Индикације за операцију, систем рада у амбуланти, практичан рад са завојима.

Дијагностика естетских недостатака, индикација за операцију, психолошки приступ болеснику, систем амбулантног рада.

Припрема болесника за амбулантне операције, врсте анестезије код амбулантних операција и интервенција, припрема инструмената и материјала, постоперативно лечење амбулантно оперисаних болесника, систем рада са амбулантним пацијентима.

НАСТАВА У БЛОКУ

Увежбавање техника спровођења опште и специјалне неге болесника на одељењу за пластичну и реконструктивну хирургију.

Увежбавање техника превијања лакших рана и асистирање лекару при превијању компликованих рана.

Превијање и спровођење опште и специјалне неге болесника са опекотинама.

Провођење неге трансплантата, режњева и тубуса.

Припрема инструмената и материјала за стерилизацију и спровођење стерилизације.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Естетска хирургија са негом је стручна наставна дисциплина која има специфичан задатак да ученицима пружи знања која обезбеђују шире сагледавање подручја рада и домена савремене козметологије, а у оквиру тога, посебно, медицинске козметологије. Она, истовремено, има задатак да ученицима пружи неопходна теоријска и практична знања и оспособи их за почетно укључивање у рад на радним задацима из подручја рада образовног профила који су у домену естетско-хируршких захвата.

Избор наставних садржаја извршен је тако да програм овог предмета представља самосталну целину, а састоји се од извесног броја већих програмских целина (тематски комплекс) које у себи садрже неколико мањих логичних целина (тема), чији редослед задовољава основне дидактичке захтеве. По свом обиму, наставне теме одговарају наставним (методским) јединицама, што не представља императив за строго поштовање при извођењу наставе.

Остваривање програма треба претежно да се базира на излагању које треба да буде пропраћено примерима из медицинске праксе. При томе, треба користити цртеже на табли, разне скице у облику зидних слика, мулаже ради што веће очигледности. Након уводних теоријских напомена, ученике треба оспособити за практично извођење дијагностичких и терапеутских поступака (нега трансплантата, нега кожних режњева, нега опечених болесника итд.).

Ради остваривања циља и задатака предмета ученици треба:

- да упознају основна поглавља из опште хирургије у оквиру којег поенту треба ставити на поглавље о стерилизацији, анестезији, хемостази, имобилизацији, реанимацији;
- да схвате улогу коже у реконструкцијама различитих дефеката на телу као последица траума, урођених деформација, обољења и слично;
- да уоче везе естетске хирургије и козметике ради комплетирања стручног профила ученика;
- да сагледају последице оштећења коже топлотом и хладноћом (келоиди, контрактуре) као и начине адекватног санирања патолошких промена;
- да естетске операције схвате као нужност у лечењу комплекса ниже вредности код психички оптерећених особа;
- да тесно повежу теоријску и практичну наставу с обзиром на то да представљају целину.

Васпитни аспект наставе из естетске хирургије је да код ученика створи хумани однос и стално присутну свест о томе да је, помажући угроженом, сваки ученик дао велики допринос успешној терапији. С друге стране, ученика треба научити етичком кодексу да све што му пацијент повери мора остати тајна за јавност. У оквиру теоријског и практичног рада треба код ученика развити љубав према раду и подстицати његове амбиције за проширењем знања и евентуалним даљим школовањем на вишим нивоима.

Оперативни програм рада треба сачинити тако да ученици претходно добију научно-теоријска знања из одређене области и да им следи практична примена.

У току вежби ученици треба да стекну практична знања и умења и савладају технику спровођења специјалне неге на одељењима за естетску и реконструктивну хирургију. Посебно је битно да стекну навике примене принципа асепсе и антисепсе у извршавању различитих радних задатака.

Садржаји програма естетске хирургије су у тесној корелацији са садржајима програма дерматологије са негом, физикалне медицине, микробиологије и естетске неге. Сваки наставник у оперативном планирању и реализацији програма треба да оствари увид у садржаје наведених наставних дисциплина и координира свој рад са

наставницима извођачима наставе других стручних предмета. Посебно је значајна сарадња у раду између извођача теоријске и практичне наставе и од ње, у великој мери, зависи успешност васпитно-образовних исхода у целини.

Вежбе треба остварити са групом од 8 до 11 ученика под непосредним руководством наставника. Настава у блоку треба да се остварује у континуитету у току једне 30-часовне радне седмице. Најбоље је да се у практичној реализацији остварује у току последњег класификационог периода, када су ученици теоријски и у оквиру вежби обрадили највећи део наставне материје.

Вежбе и наставу у блоку треба изводити у наставним базама (здравственим организацијама које се професионално баве естетском хирургијом).

Првих десет вежби треба реализовати на општој хирургији, а остале вежбе на одељењима пластичне и реконструктивне хирургије. Вежбе треба реализовати према оперативним радним задацима на одељењу, водећи рачуна да се сви садржаји програма предвиђени овим наставним програмима остваре.

ЕСТЕТИКА И ДЕКОРАТИВНА КОЗМЕТИКА

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ изучавања предмета је стицање знања о практичном значењу појмова естетско, лепо и прикладно, развијање и формирање ставова и понашања која уважавају универзалне естетске норме и оспособљавање ученика да у професионалном раду примењују естетске норме и захтеве и остварују утицај у ширењу и прихватању естетских принципа у свакодневном животу и раду.

Задаци наставе су:

- да стечена знања из уметности и општег естетског образовања ученици повежу са својом струком и у практичном раду;
- да се склоности ученика усмере ка уметничким и естетским вредностима;
- да ученици стечена знања примене и пренесу у свим приликама и у сваком моменту при обављању свог позива;
- да у практичном раду постижу адекватне резултате у примени складних и однегованих ефеката високе естетске вредности.

IV РАЗРЕД

(2 часа недељно, 60 часова годишње)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

УМЕТНОСТ (1)

Шта је уметност. Врсте уметности. Основна изражајна средства у уметности.

ЕСТЕТИКА(1)

Појам лепог. Естетика и декоративна козметика.

ЛИНИЈА (1)

Рад оловком. Композиција линија.

ПОВРШИНА - ОБЛИК (1)

Рад графитном оловком. Композиција различитих облика.

КОМПОЗИЦИЈА (2)

Рад графитном оловком. Правила добре композиције.

БОЈЕ (2)

Психолошко дејство боја. Основне, изведене, хладне, топле и комплементарне боје. Рад темпером.

ВАЛЕР (2)

Појам валера. Рад темпером.

СВЕТЛО - ТАМНО, КОНТРАСТ (2)

Како постићи контраст - рад темпером.

ПОРТРЕТ (2)

Пропорције главе. Рад по моделу.

КАРАКТЕРИСТИЧНИ ТОНОВИ ЗА ПЛАВЕ ОСОБЕ (2)

Усклађеност боје шминке са бојом косе и коже. Рад по репродукцији.

КАРАКТЕРИСТИЧНИ ТОНОВИ ЗА ТАМНИЈЕ ОСОБЕ (2)

Усклађеност боје шминке са бојом косе и коже. Рад по репродукцији.

ЗАШТО СЕ ШМИНКАМО (1)

Циљ и задатак декоративне шминке.

ПРИБОР И МАТЕРИЈАЛИ ЗА ШМИНКАЊЕ И НЕГУ ЛИЦА (1)

Набројати и рећи шта чему служи од прибора и материјала за шминкање и негу лица.

ОСВЕТЉЕЊЕ И НАЧИН ШМИНКАЊА (1)

Разлике између свакодневног, телевизијског, филмског и позоришног шминкања.

КОРЕКТИВНА ШМИНКА И ФРИЗУРЕ (12)

Идеалан лик, принципи и технике шминкања. Карактеристике. Цртање и рад по моделу.

Округло лице

Карактеристике. Идејно решење за правилну и неправилну шминку и фризуру.

Четвртасто лице

Карактеристике. Правилна и неправилна шминка и фризура (идејно решење).

Дугуљасто лице

Карактеристике. Израда идејног решења за правилну и неправилну шминку и фризуру.

Срцасто лице

Карактеристике. Израда идејног решења за правилну и неправилну шминку и фризуру.

Ромбоидно лице

Карактеристике. Идејно решење за правилну и неправилну фризуру и шминку.

ШМИНКА И ФРИЗУРЕ ПО НАМЕНИ (4)

Дневна шминка и фризура

Карактеристике. Идејно решење.

Коктел шминка и фризура

Карактеристике. Идејно решење.

Вечерња шминка и фризура

Карактеристике. Идејно решење.

Фантазија шминка и фризура

Карактеристике. Идејно решење.

ОДЕВАЊЕ И ШМИНКА (12)

Мода и леп изглед

Да ли оно што је модерно мора да буде и лепо. Идејно решење модног костима.

Конструкција тела као основни диктатор избора одеће

Скица костима за пуније особе. Скица костима за мршавије особе.

Одевање и шминка према годишњем добу

Скица костима и шминке и фризура по избору за једно годишње доба.

Одевање и шминка и фризура за различита старосна доба

Скица костима, шминке и фризура за одређено старосно доба.

Правилно одабирање накита и украса за косу према намени и врсти материјала

Скица украса за косу према одређеној намени.

Избор одевања и декорације за различите прилике и ситуације.

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ ШМИНКЕ, ФРИЗУРЕ И КОСТИМА (11)

Праисторија

Египат

Грчка

Рим

Средњи век

Ренесанса

Барок

Рококо

Ампир

Бидермајер

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

У програму су дати задаци које треба остварити на сваком часу и који би требало најпотпуније да развију све креативне способности ученика. Методске поступке и облике рада наставник треба да усаглашава са побуђеним интересовањима ученика тако да их они прихвате на нивоу самоиницијативе. Теме овог програма треба повезивати и са другим наставним предметима и областима и то у разговору са ученицима.

У структурирању садржаја наставног рада треба се ослањати на шири избор ликовних средстава и материјала као и медија.

ПРВА ПОМОЋ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ овог предмета је да се ученици оспособе за пружање прве помоћи и самопомоћ у различитим ситуацијама и код разноврсних повреда.

Задаци наставе су:

- схватање значаја пружања прве помоћи и самопомоћи;
- упознавање облика прве помоћи и значаја прве помоћи за даље лечење и исход повреда;
- упознавање средстава којима се може пружити прва помоћ и начин примене;
- савладавање правилног приступа повређеном и стицање увида у његово стање и повреде;
- упознавање врсте крвављења и прва помоћ при крвављењу;
- савладавање правилне примене средстава за пружање прве помоћи;
- оспособљавање за правилну примену имобилизације и пружање помоћи у случају повреда костију и зглобова;
- савладавање пружања помоћи приликом посебних облика повреда и поремећаја: висока и ниска Т; удар струје, ујед инсекта и животиња;
- оспособљавање за указивање прве помоћи код рањавања;
- упознавање узрока и врста крвављења, знаке искрвављености, мере прве помоћи, први завој и основна средства потребна за указивање прве помоћи.

II РАЗРЕД

(1 час недељно, 35 часова годишње теоријске наставе; 60 часова годишње - вежбе у блоку)

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ПРВА НАСТАВНА ТЕМА (1)

Прва помоћ: појам, циљеви, задаци, принципи и средства. Аспекти самопомоћи. Мере неодложне помоћи. Тријажа. Положај повређеног у збрињаваном транспорту.

ДРУГА НАСТАВНА ТЕМА (3)

Бесвесно стање, узроци, знаци и прва помоћ.

Привидна смрт - оживљавање - кардиопулмонална реанимација:

- утврђивање виталних функција,
- отклањање страног тела и успостављање проходности дисајних путева рефлексijом главе и применом Хајмлиховог маневра,
- примена инсуфлационих метода вештачког дисања, применом амбумаске,
- примена мануелних метода вештачког дисања,
- примена спољашње масаже срца и комбинованог оживљавања. Стање шока и приступ у оквиру прве помоћи.

ТРЕЋА НАСТАВНА ТЕМА (2)

Крвављење и прва помоћ код стања искрвављености:

- методе заустављања крвављења,
- поступак у случају очекиване реплантације ампутата. Збрињавање патрљка и откинутог или одсеченог дела тела,
- збрињавање унесрећеног са знацима унутрашњег крвављења.

ЧЕТВРТА НАСТАВНА ТЕМА (3)

Рана и њено збрињавање у оквиру прве помоћи:

- врсте завоја и типови повески,
- техника постављања завоја (типично),
- руковање завојним материјалом,
- троугла марама - приказ и увежбавање.

Ратна рана - карактеристике и поступци у њеном збрињавању.

ПЕТА НАСТАВНА ТЕМА (2)

Повреда костију и зглобова и прва помоћ (уганућа, ишчашења, затворени, отворени преломи компликовани крвављењем):

- повреде костију и зглобова екстремитета,
- повреде кичме,
- повреде карлице.

Имобилизација (принципи, средства и техника постављања).

ШЕСТА НАСТАВНА ТЕМА (3)

Посебне врсте повреда и поступци у збрињавању у оквиру прве помоћи.

ОШТЕЋЕЊА ТОПЛОТОМ (1)

Опекотине.

Топлотни удар.

ОШТЕЋЕЊА УЛТРАЉУБИЧАСТИМ ЗРАЦИМА (1)

Сунчаница.

Снежно слепило.

ОШТЕЋЕЊА ХЛАДНОЋОМ (1)

Смрзотине.

Опште хлађење организма (примена Хиблеровог топлотног омота).

УДАР ЕЛЕКТРИЧНЕ СТРУЈЕ И ГРОМА (1)

УТАПАЊЕ, ГУШЕЊЕ, ВЕШАЊЕ (1)

КРАШ ПОВРЕДЕ (ПОВРЕДЕ УСЛЕД ЗАТРПАВАЊА) (1)

БЛАСТ ПОВРЕДЕ (ПОВРЕДЕ УСЛЕД УДАРНОГ ТАЛАСА) (1)

УЈЕД ЗМИЈЕ, ЗВЕРИ И УБОД ИНСЕКАТА (1)

Технике указивања прве помоћи и збрињавање.

АКУТНА ТРОВАЊА И ХЕМИЈСКЕ ПОВРЕДЕ (2)

Тровање гасовима, алкохолом, храном, лековима, јаким базама и киселинама и др.

Испирање ока.

СЕДМА НАСТАВНА ТЕМА (3)

Политраума са посебним освртом на повреде главе, грудног коша и трбуха.

ОСМА НАСТАВНА ТЕМА (2)

Повреде настале приликом нуклеарне експлозије и поступци у збрињавању прве помоћи, прве медицинске помоћи, заштитна средства и мере заштите;

- настанак и одлике механичких повреда и повреда услед топлотног дејства;
- радиоактивно дејство;
- радиоактивне повреде и акутна радијациона болест.

ДЕВЕТА НАСТАВНА ТЕМА (2)

Повреде бојним отровима и биолошким агенсима и поступци у збрињавању у оквиру прве помоћи:

- нервни бојни отрови,
- пливаци,
- загушљивци,
- крвни бојни отрови,
- надражљивци,
- психохемијски отрови,
- биолошки агенси.

Заштитна средства и мере заштите, деконтаминација и коришћење личног прибора за деконтаминацију (ЛПД).

ДЕСЕТА НАСТАВНА ТЕМА (1)

Удружене и мултипне повреде - поступци и редослед у збрињавању.

ЈЕДНАЕСТА НАСТАВНА ТЕМА (1)

Пренос и превоз повређених и оболелих:

- избор начина преноса и превоза,
- положај при транспорту,
- техника извлачења, помагање у ходу и пренос од стране једног и више спасилаца,
- мере неге у транспорту, обезбеђење пратиоца и избор правца евакуације.

ДВАНАЕСТА НАСТАВНА ТЕМА (1)

Организовање екипног рада у несрећама са већим бројем повређених и оболелих лица; ситуациона увежбавања према задатим диспозицијама.

ВЕЖБЕ У БЛОКУ

У току вежби ученици практично увежбавају процедуре указивања прве помоћи и збрињавање угрожених лица до вештина и навика и то:

- пактичне процедуре кардиопулмоналне реанимације;
- процедуре прве помоћи код крвављења;
- збрињавање рана;
- повреда костију и зглобова;

- повреда нанетих високом и ниском температуром;
- акутних тровања;
- хемијских повреда и зрачења;
- удара грома, струје, дављења и гушења;
- увежбавање поступака тријаже према хитности повреда;
- процедура код политраума и масовних повређивања - утврђивање стања, тријажа по хитности и врсти повреде, указивање прве помоћи и припрема за транспорт.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА (УПУТСТВО)

Оспособљавање омладине за адекватно пружање помоћи и самопомоћи је од националног значаја за безбедност становништва, посебно, у ситуацијама масовних повређивања као што су: саобраћајни удеси, природне непогоде, ратна стања, појаве епидемија, хемијских и других тровања и слично.

Програм прве помоћи је структуриран тако да, уз претпоставку доброг планирања и рационалне организације, наставник може и треба сваког ученика да оспособи да је у замишљеној ситуацији спреман да самостално донесе одлуке и правилно уради све потребне практичне поступке који су битни за даље стручно медицинско збрињавање и повољан исход. Савладавањем програма ученици треба да се практично оспособе да у даљем раду, уз неопходна иновирања и реновирања стечених знања и практичних вештина, та знања и вештине могу успешно преносити на друге категорије становништва, било у виду организованих курсева прве помоћи, било у свакодневном професионалном раду. Значај оспособљавања козметичких техничара за практично указивање прве помоћи добија на значају када се има у виду да у професионалном раду, не ретко, имају ситуације када је неопходно да прву помоћ указују.

За остваривање теоријских садржаја програма предвиђено је 35 часова. Дистрибуција часова на наставне теме је оријентациона. Наставник ће, зависно од конкретних услова, извршити измене у прилог оних наставних тема које ученици теже савлађују.

Главни део програма представљају вежбе у блоку чији је циљ практично увежбавање и стицање вештина за правилан приступ и указивање прве помоћи код различитих врста повреда и стања која угрожавају живот. Програмом је глобално предвиђено 60 часова годишње за остваривање ових вежби и утврђено 10 наставних дана за њихову реализацију. Имајући у виду педагошко-психолошке аспекте процеса стицања знања, и посебно, стицања моторичких вештина, пожељно је да се први блок од 30 часова реализује у комбинацији са наставом у блоку из предмета естетска нега. Тиме се добија да ученици из оба предмета имају трочасовне дидактичке вежбе које ће остваривати у току 10 наставних дана (по 6 часова дневно - укупно) према динамици и распореду који утврди школа. При таквој организацији наставе, у току другог блока, 30 часова и пет наставних дана, може се остварити увежбавање ученика за указивање прве помоћи према задатим диспозицијама повреда и стања која угрожавају живот и њихово оспособљавање за самосталан рад.